

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 94

číslo: 33

17. srpna 2014

Cena: 8 Kč

Ze života náboženské obce v Olomouci

Neděle 27. července v Husově sboru v Olomouci byla pro všechny velmi slavnostní. Kromě bohoslužby jsme prožili hned dvě významné události. Tou první byla diamantová svatba (60 let) manželů Dagmary a Miroslava Spáčilových, dlouholetých farářů Olomoucké diecéze.

Ano, čtete dobře – uplynulo 60 let od jejich manželského slibu ve sboru v Praze-Dejvicích. A dlužno říci, že toto krásné jubileum oslavili ve svěžesti ducha a srdce, nic nedbajíce na bolesti těla. Obnovení manželského slibu a požehnání na další cestu společným životem jim udělil bratr farář Rostislav Valušek. Spolu s rodinou, bratrem biskupem a ovečkami naší náboženské obce jsme manželům z celého srdce popřáli další úsměvná léta společného života a hojnost Božího požehnání.

...

Druhou, neméně významnou událostí byla vernisáž výstavy „CČS(H) a protinacistický odboj“, jejímž autorem je historik Martin Jindra. Úvodní slovo měl sám autor. Na výstavních panelech jsou osudy známých i méně známých farářů i laiků, kteří za svůj životní postoj a víru zaplatili životem. Vernisáž doprovázely tóny varhan v podání paní Jitky Krivánkové.

Výstava potrvá až do konce září a všichni jsou srdečně zváni a vítáni.

Rada starších

Slunce a diamanty v kostele sv. Jana Křtitele Na Prádle

Myslíte, že název tohoto příspěvku zní honosně? Ano. Ale věřte, že plně vystihuje atmosféru v pražském malostranském kostele sv. Jana Křtitele Na Prádle o slunečném víkendů 19. – 20. července.

V sobotu 19. července uspořádala náboženská obec Praha-Malá Strana spolu s vedením komorního sboru Resonance koncert italského mužského sboru „Coro Valchiese“.

Byl to již třetí sprátelený italský mužský sbor z oblasti Trentina, který vystoupil v kostele naší církve. Mezi vzácnými italskými hosty byli i starostové měst a obcí z okolí Prahy. V době 1. světové války právě tato města i obce poskytly ubytování a práci italským rodinám, které musely opustit své domovy v době, kdy tam probíhaly urputné boje.

V kostele v podání mužského sboru zazněly skladby italských mistrů, ale i česká hymna v italštině a v nádherné češtině. Zaplněný kostel povstal a vzdal hold nejen italským zpěvákům, ale i našim předkům, kteří neváhali podat pomocnou ruku těm, kteří nejvíce strádali. Coro Valchiese musel přidat i další písně, které se opět setkaly s bouřlivým potleskem. Po koncertě se členové pěveckého sboru, hosté i členové náboženské obce vydali do nedalekého Rybářského klubu na Kampě na vynikající český guláš a u Italů tak oblíbené české pivo. Člen NO Jára Pospíšil vozil na svém malém nafukovacím motorovém člunu zájemce různými zákoutími Vltavy a všichni jsme měli možnost obdivovat krásy staré Prahy. Posezení se protáhlo do pozdních hodin. Giuliano Pellegrini, prezident italsko-českých vztahů pro oblast Trentina, se za všechny rozloučil se slovy, že se v Praze cítí jako ve svém druhém domově.

Krásné zážitky v kostele Na Prádle však pokračovaly i v neděli 20. července. V rámci bohoslužby popřál bratr vikář Jan Židlický s ostatními členy NO manželům Ireně a Lumírovi Čmerdovým k jejich diamantové svatbě. 60 let společného života je něco, co lze v tichosti obdivovat. Proplovat všemi strastmi, ale i radostmi, které život přináší, a vzájemně si být oporou, dokáže jen málokdo.

Proto byla manželům z úcty předána symbolická květinová „loď života“, knížka básní plných lásky od sestry Inky Izákové a křišťálový diamant, který snad bude oběma oslavenčům připomínat tyto nádherné chvíle v kostele sv. Jana Křtitele Na Prádle.

Míla Pospíšilová

Tento pohled na starý holandský kostel Kříže v Batávii (dnešní Jakarta) byl součástí bohatě ilustrovaného cestovního deníku Johana Nieuhoffa, cestovatele z Amsterodamu. Nieuhoff doprovázel v letech 1655 až 1658 delegaci holandské Východoindické společnosti k čínskému císaři. Po svém návratu zveřejnil deník, jenž se stal jedním z bestsellerů své doby.

Křesťanství v Indonésii

Následující článek pochází z pera religionisty a cestovatele Pavla Bendy, též pracovníka archivu ústřední rady, jenž na stránkách našeho časopisu nejednou prezentoval své dojmy a poznatky ze svých cest, pro členy náboženských obcí pak formou uspořádaných přednášek s promítáním. Pavel v nedávné době navštívil exotickou Indonésii, kde ho upoutala především tamní pozoruhodná „multináboženská“ situace...

Indonésie je nejmuslimštější země světa, ale přesto v ní žije mnoho křesťanů; ba celá větší území jsou křesťanská. Něco podobného známe třeba z Blízkého východu, kde je křesťanů také např. desetina národa, avšak model soužití je jiný.

Na Sumatře a Jávě byl původně hlavním náboženstvím hinduismus a buddhismus a na dalších ostrovech různé animistické kultury. Ve středověku přišel islám, hinduismus byl vytlačen a dodnes se dochoval živý jen na Bali – ostrově, který leží hned za východním cípem Jávy. Je jakýmsi jejím protipólem, ale je výrazně menší (asi 100 milionů obyvatel na Jávě oproti 4 milionům na Bali). A jak je to tedy vlastně s oficiálními náboženstvími v Indonésii? Státem uznáno je několik nábožen-

ství: islám – který však není tolik ortodoxní jako ten arabský; v jeho pozadí lze nalézt i různé tradiční, předislámské kultovní rysy. Dále katolicismus a protestantismus; ty jsou zde však považovány za dvě různá náboženství. Problémy byly s uznáním balijského hinduismu: Vláda namítala, že jeho vyznavači uctívají sochy a kameny, hinduisté na to odpovídali, že to vše je jen vyjádřením jednoho Boha, který je transcendentní. Další námitkou bylo, že nemají posvátnou knihu, jako

z doby před Mohamedem. Vláda nakonec argumentaci uznala a balijský hinduismus byl prohlášen za čtvrté náboženství Indonésie. Dalším uznaným náboženstvím je pak buddhismus, ale buddhistů je v Indonésii málo a mnozí z nich jsou přistěhovalci z Číny.

Abychom porozuměli dnešnímu modelu, musíme vzít v úvahu, že Indonésie historicky vlastně neexistovala: Byla to jednotlivá malá království a Holanďané, kteří měli koloniální zájmy právě v této části světa,

s nimi uzavírali dohody. Takto vznikla Nizozemská Indie, která se později osamostatnila a transformovala v Indonésii. Čímž ale vznikla otázka po idejích, které dodají zemi soudržnost. Ač je islám majoritním náboženstvím, nejde o islámský stát toho typu jako na Předním východě. Třebaže i v Indonésii jsou jisté snahy udělat z ní islámský stát, nejde o hlavní model. Základem indonéské státní ideologie je pět zásad, zvaných Paňčášila. A jednou z nich je víra v Boha. Ale jakého Boha? Alláha?

V Indonésii existuje povědomí, že různá náboženství spějí k stejnému Bohu.

V českých podmínkách by tento přístup ve smyslu „boha“ jakožto Pokračování na str. 3

Korán či Bibli – odpověď na to zněla, že mají posvátné spisy už

Kde i smrt je čistá

Jaká by to musela být láska, jež by vyváděla mou smrt...?

Umíráme pro dům. Ne pro předměty a zdi.

Umíráme pro katedrálu. Ne pro kameny.

Umíráme pro národ, ne pro houfec.

Umíráme z lásky k člověku,

je-li klenbovým svorníkem pospolitosti.

Umíráme jen pro to, z čeho se dá žít.

Antoine de Saint-Exupéry

Antoine de Saint-Exupéry na francouzské bankovce

Co vlastně víme o člověku, který je od 31. července 1944 nezvěstný? Letec, voják, ale i spisovatel a myslitel. Ale také technik – jen v letech 1934 až 1940 předložil k patentování dvanáct návrhů z oboru radiogoniometrie a termodynamiky. Tato dvojakost, která je pro mnohé nevysvětlitelná, je tajemstvím jeho života. Každopádně pak osobnost, která po generace oslovuje bezpočet lidí jako nikdo jiný.

Antoine de Saint-Exupéry.

Myslím si, že to, co do dnešních dnů udržuje tak mimořádný zájem o Antoine de Saint-Exupéryho a jeho dílo, je prostý úžas nejen nad přesvědčující pravdivostí jeho příběhů, plných vizí a snů, ale také nad jejich souladem se životem tohoto muže. Pro většinu lidí je Exupéry autor „pohádky“ Malý princ. Někteří si možná ještě vzpomenu, že napsal Citadelu. Ale z jeho pera vzešla řada dalších jedinečných knih a statí – Země lidí; Kurýr na jih; Noční let; Vítr, písek a hvězdy; Dopis rukojmím; Válečný pilot; zmíněná Citadela a po Bibli jedna z nejčtenějších knih na světě – Malý princ. Nikoliv pohádka, ale nádherné, hluboké filozofické dílo, souhrn autorových hlubinných reflexí o nezávažnějších otázkách života a smrti, o lidském směřování. Jakési novodobé „evangelium“, promlouvající k dětem i dospělým srozumitelným jazykem a oslovující je nádherným člověčenstvím...

Úryvek z kompozice Stanislava Kubína „...kde i smrt je čistá“, která bude na sklonku roku uvedena v divadle Mana.

Představení, v němž postavu Exupéryho ztvární Alfred Strejček, je komponováno jako rozhovor novináře s tímto vzácným spisovatelem.

Z kazatelského plánu

Desátá neděle po svatém Duchu

Lépe utíkat se k Hospodinu než doufat v člověka. Lépe utíkat se k Hospodinu než doufat v knížata.

ŽALM 118,8-9

První čtení z Písma: Izajáš 56,1.6-7

Tužby pro dobu po Duchu svatém (IV):

2. Abychom v našich srdcích sobectvím a pýchou oheň Kristovy lásky nezhášeli, modleme se k Hospodinu.

3. Abychom pokornou a oddanou službou Bohu a bližním stali se bohatými ve víře, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku, Hospodine, svého jediného Syna jsi dal jako oběť za náš hřích a jako příklad služby pro nás. Dej nám milost vděčně přijmout plody jeho díla vykoupení a každodenně ho následovat v jeho stopách! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: Římanům 11,1-2a.29-32

Evangelium: Matouš 15,21-28

Verše k obětování: Žalm 34,8-9

Verš k požehnání: Žalm 130,7

Modlitba k požehnání:

Panovníku, Hospodine, dej, ať svátost večere Páně stále posvěcuje naši duši i tělo a posiluje nás k dosažení věčné spásy! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 52, 54, 97, 101, 105, 109, 183, 311

HRUŠKA POUTNÍKEM DO JERUZALÉMA 3

Pokračování z čísla 31

Nejvíce ze všech dětí otci nápomocna byla dcera Anna, provázejíc jej po všech cestách. Útrapy a starosti jakož i vysilující práce brzy podlomily síly otcovy, že upadl do nemoci sedm roků trvající, která uvrhla rodinu na pokraj zkázy. Po smrti otcově syn Václav ujal rodnou chaloupku a nejmladší tenkrát, Ferdinand, poněvadž sestra po něm narozená jako dítě zemřela, dán byl do učení k mistru Hanušovi v Červeném Kostelci, stal se obuvníkem, máje sedění v domě otcovském při bratru Václavovi. Ferdinand mistroval slavně po plných 30 roků. Zaměstnával tři tova-

Červený Kostelec
Foto: Wikipedie

ryše a více učňů. Zůstal svobodným a jako starý mládenec a majitel značně rozsáhlé živnosti musil se ve své důstojnosti mistrovské ještě učiti povolání kuchařskému, sám pro tovaryše vařil, nádobí umýval, prádlo pral, kůži krájel, práci hledal, hotové dílo lidem roznášel. Při všem zvláštní péče a starosti vyžadovala Hruškova osoba sama, neboť mistr Ferdinand masa a tuku nepoživaje, sám pro sebe zvláště si podstrojovat musil. Ovšem tovaryšů mlýnských pochoutek mistru svému nikdy nezavídal, neboť otrubový chléb, brambory a kyselo, vařená

kukuřice, padané ovoce, jež výhradně a jediné po více než 40 roků požíval, by jim málo chutnalo.

Brzy však živnost obuvnická zdála se málem podnikavému duchu Hruškovu. V jeho hlavě to háralo a neznámá a nevyslovitelná touha přinutila jej k rozličným krokům.

Jednoho dne, než se na Zadech rtyňských nadáli, měli u Hrušku opravdový hostinec. Ferdinand si to přinesl černé na bílém, koncesí na prodej lihovin, a aby to bylo dokonalé, zařídil si také trafikku a koncesí prodeje střížného zboží, t. z. podomní obchod. Všecky jeho živnosti (čtyři) prováděl při řemesle zároveň po celých deset roků při svém, na pohled nepatrném rozhledu a začalo se mu vésti dobře. Náhle stal se pak obrat v životě Hruškově. Když roku 1873, v sobotu před císařským posvěcením, nesl práce do Lhoty za Markoušovicemi, nepomyslil ani, až se vrátí, že bude úplným žebrákem. V týž den bratrova žena převářela máslo, jež se jí vzňalo a vylétlo na střechu. Té chvíle nebyl nikdo doma, tovaryši při sobotě rovněž odešli a oheň v krátké chvíli strávil celý příbytek do základu. Ferdinand byl úplným žebrákem, plameny zničily jeho práci i zboží, které měl na úvěr. Bratr Václav brzy nový příbytek si opět postavil, ale

Ferdinand pro smutné vzpomínky k němu se stěhovat více nechtěl a odešel k druhému bratru svému Janovi, který právě odvoděl. Jan byl bezdětný a Ferdinand znaje se v kuchařství, vedl bratru svému domácnost. Vařil, krávu dojil, máslo připravoval, a když onemocněl, věrně jemu v nemoci posluhoval. Za ty služby Jan odměnil se a učinil Ferdinanda svým jediným dědicem. Ale ani u bratra Jana nebyl bez utrpení a zkoušky. Smutně vzpomíná na lupiče, kteří jedné noci přepadli na smrt nemocného bratra. Hruška o tom sám vypravuje takto: „Měl jsem tenkrát truhláře, kteří opravovali příbytek a dělali nový nábytek. Byla sobota a truhláři odešli domů. Já jsem byl před tím dnem v pátek v záložně vyzvednout peníze k výplatě. Spal jsem tu noc na půdě. Bratr byl velice slabý a často ho opouštěly smysly. Světlo stále svítilo ve světnici. Bratrovi zdálo se pojednou, že je někdo cizí v příbytku. Probral se a poznává, že chodí po světnici. Bylo jich pět a venku hlídali ještě dva. Chalupa naše byla všecka obrovnaná dřívím. Od oken vše odházeli, nastavili přede dveře, aby nikdo nemohl ven. Bratr počal slabým hlasem volati. Co pak tu lidičky děláte? Jeden přiskočil k posteli a vyhrožoval smrtí. Bratr uděšen umkl. Všichni obstoupili truhlu, kam jsem uložil peníze do malé skříňky. Skříňku vzali s sebou. Druhého dne našla školačka zahozenou skříňku prázdnou na hořejším konci v boru na pšeničném poli.“

Pokračování příště

Nad Písmem

PANE, POMOZ MI...

Mt 15,21-28

Když evangelista Marek vypravuje o tomto setkání, poznamenává, že ta žena byla pohanka. Evangelista Matouš však zmiňuje, že jde o kananejskou ženu. Tím chce zdůraznit její původ: Patří už rodovými kořeny k původním obyvatelům Palestiny, kteří byli svým modlářstvím ohrožením Izraele. Mojžiš svému lidu dal příkaz, který v nás budí až hrůzu: Hospodin, tvůj Bůh, ti je předá, abys je pobil. Vyhubiš je jako klaté, neuzavěš s nimi smlouvu a nesmiluješ se nad nimi. Tato Kananejka však na Ježíše volá: Smiluj se nade mnou, Pane, Synu Davidův! Má dcera je zle posedlá! Dovolávat se slitování u Izraelců, kteří v minulosti dělali dokonce na příkaz Mojžišův nelitostné etnické čistky, bylo odvážné. Vždyť svou prosbu křičela, mohli ji slyšet Kananejští, kteří na křivdy z minulosti nezapomněli. Může se jim to zdát ponižující, protože se obrátila o pomoc k nepříteli. Víme, že existuje „historická paměť“, proto je tak těžké smíření mezi národy, které si ublížily. Žena Ježíše nečekaně oslovuje titulem, který může dát jen víra. To jí nenapadlo jen tak, musela o něm už něco vědět. Vždyť víra, jak napsal apoštol Pavel, je ze zvěstování, ze slyšení. Tak i v jejím případě, ač nevíme, kdo jí o Ježíši řekl.

Je to skutečná víra? Co když jen po někom papouškuje, co slyšela, a neví, oč jde? Třeba Ježíši chce zalichotit, aby jí uzdravil dceru, která trpí něčím,

co se nedá vyjádřit jinak než jako opanování temnou silou. Která matka by neudělala vše pro své dítě, aby je zbavila této hrůzy? Oslovuje Ježíše „Pane“, ale On sám přece řekl: „Ne každý, kdo mi říká 'Pane, Pane', vejde do království nebeského...“ Tato žena svou víru musí teprve prokázat v zápase s tím, jehož prosí o slitování. „A on ji neodpověděl ani slovo.“ Nešťastná volá své vyznání, svou bolest, prosbu o slitování, ale naráží na mlčení. Jako by tu Ježíš naplňoval příkaz: „Neslituješ se nad nimi!“ Ale to mlčení je nakonec ještě milosrdnější než slova, která uslyší z úst Ježíšových. To už před ním padá k zemi, klaní se mu a znovu ponížene prosí: „Pane, pomoz mi!“ A místo pomoci, pro niž by zřejmě byli i učedníci, zní věta, která pohrbí každou naději: „Jsem poslán jen ke ztraceným ovcím z lidu izraelského.“ Tedy: Jsem tu jen a jen pro ně, ne pro tebe. „Nesluší se vzít chleba dětem a hodit jej psům“.

Když chtěl Žid vyjádřit svou nechuť k pohanovi, nazval ho psem. Nic horšího Ježíš nemohl říci kananejské ženě. Teď už ví, že i se svou dcerou

patří k těm, kteří nemohou čekat od Ježíše žádnou pomoc. Ale ona nevychrlí na něj své zklamání, neurazí se (měla by na to právo) ale řekne: „Ovšem, Pane“. Jako by tím vyjadřovala svůj nepochopitelný souhlas s Ježíšovým posláním být tu jen pro Izrael. Ví, že nemá na nic nárok. Přitaká k Boží vůli, již se Ježíš řídí i ve vztahu k ní. Ví, že Ježíš má pravdu: Vzít chléb dětem a hodit psům – to se skutečně nedělá. Ale jí stačí docela maličko: „Jenže i psi se živí z drobtů, které spadnou se stolu jejich pánů“. A Ježíš, který nejprve mlčí, pak až urážlivě odmítá, je touto ženou přemožen. Vyjadřuje jí nejvyšší uznání: „Ženo, tvá víra je veliká, staň se ti tak, jak chceš.“ A v tu chvíli byla její dcera uzdravena. Dcera nebyla přítomna, a přece byla uzdravena. Ježíš se jí nedotkl, a přece milost Boží napravila to, co bylo porušeno. Nám také není Pán Ježíš tělesně přítomný, do našeho obecenství přichází duchovně, a přece je v srdcích věřících plně a uzdravující mocí přítomen. „Kdo věří v něho, nebude zahanben“, říká Písmo. A. N.

Dobrotivý Bože, ty hledíš do našich srdcí, víš, jak jsme nedokonalí, obviňujeme tě, že nás neslyšíš, když k tobě voláme. Prosíme, osviť nás svým svatým Duchem, ať s důvěrou přijímáme každé tvé slovo, ať hledáme a naplňujeme tvou vůli. Přicházej k nám a nehleď na naši nehodnost. My víme, že nejsme hodni, ale řekni jenom slovo a uzdravena bude duše naše.

Křesťanství v Indonésii

Pokračování ze str. 1

to stavu vědomí, zaváněl herezí... Katolická církev také dost napomohla integraci Indonéské republiky. Indonésie je stát multietnický a multijazykový. Ale opravdu „multi“: Existují zde jazyky košaté s bohatou literaturou, jako třeba javánština, sundánština, balijština, ale v pralesích Papui či Bornea je mnoho kmenů, jejichž jazykem mluví třeba jen několik tisíc lidí. Celkově je těch jazyků mnoho set; jenom v provincii Papua je jich 270. Úředním jazykem Indonésie je indonéština, což je upravená malajština – dorozumivací jazyk přístavních obchodníků. Od dnešní malajštiny se však liší např. množstvím holandských slov (Indonésie byla holandskou kolonií, Malajsie nikoli). V českém vydání Hesel Jednoty bratrské je v úvodu psáno, do kterých jazyků jsou přeložena.

Kostel na ostrově Flores

Mimo jiné se tam dočteme „balinézština (indonéština)“. Nevím, co tím chtějí autoři říci – jde totiž o úplně jiné jazyky. O Jednotě bratrské v Indonésii – když jsem se ptal – nikdo nic nevěděl, ale přesto jsem našel zmínku v jednom českém cestopise, totiž M. Opl: *Návraty na Bali*. Na ostrově Bali prý působila „moravská“ misionářka z Austrálie, které přezdívali Ježiška Kristová. Její dům byl u silnice, po které jsem vícekrát jel i šel, takže kdyby tam byla stále, pravděpodobně by mi to neuniklo. Zmíněný cestopis je z roku 1985 a popisované události z doby

starší. Nicméně křesťané na Bali jsou, a to i přesto, že být Balijskem de facto znamená být hinduistou. Sborny, které jsem viděl, jsou v neděli přeplněné tak, že můžeme Balijscům závidět. Zdejší kostely jsou většinou moderní stavby. Ale znám i jeden opravdu kuriózní, který je v hlavním městě. Je postaven trochu ve stylu balijských hinduistických chrámů: totiž z hnědooranžových cihel s vytesanými kamennými doplňky s dekorativními motivy

Papuánský kříž v tradičním stylu, namalovaný na zdi kláštera

Papuánci, jako ostatně všichni Melanésané, mají svá prasátka rádi...

Hlavním domácím zvířetem je zde prase: Papuánci, jako ostatně všichni Melanésané, mají svá prasátka rádi, i se s nimi mazlí, ale přesto je pak snědí, a to ne jen tak, ale spíše při slavnostních příležitostech. Toto patří přímo k podstatě papuánské kultury. Přičemž islám, jak známo, vepřové zakazuje – což má ten důsledek, že na Papui by muslimská misie neměla efekt, a tak je Papua skoro celá křesťanská. Muslimové jsou jen z řad přistěhovalců.

Když se podíváme na náboženskou mapu Indonésie, uvidíme, že křesťanské oblasti jsou poměrně velké. Muslimů je skoro 90 procent, ale velikostí území to neodpovídá. Je to způsobeno tím, že nejvíce obyvatel i muslimů je na Jávě. Jáva je přelidněná, žije tam více lidí než ve zbytku státu dohromady. Patří tak k nejmuslimštějším oblastem na zeměkouli, společně třeba s Bangladéši a deltou Nilu. I při přejezdu z jednoho ostrova na druhý snadno poznáte, v jaké oblasti jste – třeba že náhle vidíte nápadně více mešit. Ke zmíněné multietničnosti a multijazykovosti se tedy přidává ještě multireligiozita, což přidává celé zemi na krásu a zajímavosti.

Pavel Benda

Indonésie je stát multietnický a multijazykový. Ale opravdu „multi“.

zájmy v Evropě rozdělily tak, že tato část světa připadla Portugalsku, a tedy i misionáři byli v této době portugalská katolíci. Už v rané době se dostali na ostrovy Timor a Flores, kde jsem byl v místě údajného působení českého misionáře.

Ještě zajímavější je fenomén křesťanství na Papui. Papua je oblast etnicky velice roztržštěná, každý misionář musí „svému“ kmeni přeložit Bibli do jeho jazyka.

Papuánské kmeny původně vyznávaly tradiční animistické kultury, ale dnes už jsou z větší části křesťané.

Z novinek Ekumenické akademie

Milí čtenáři, chceme se s Vámi podělit o novinky, které zasílá Ekumenická akademie, a to z oblasti „férového obchodu“. Jednou z nich je pozvánka na letní Čoko-Tůr, kdy Českem projede v srpnu a září speciální vůz v rámci turné při kampani MAKE CHOCOLATE FAIR! Další pak je rozhovor Markéty Vinkelhoferové s ghanskou expertkou Afii Owusuovou, zástupkyní pěstitelů kakaa, a na závěr Vás zveme do fair trade obchodu v pražském Karlíně.

S „čoko-autem“ se můžete potkat a dozvědět se více o nerovnostech v obchodu s kakaem a čokoládou na následujících místech:

- 24. 8. na nákladovém nádraží Žižkov v Praze
- 3. 9. v Olomouci
- 6. 9. na festivale Barevná planeta v Ústí nad Labem
- 9. 9. v Mladé Boleslavi
- 11. 9. na náměstí v Třebíči

•••

Stane se z čokolády luxusní zboží?

Každý miluje čokoládu. V Česku jí v průměru spořádáme šest kilogramů za rok, což je téměř o jeden kilogram více než evropský

průměr. Jak dlouho si na ní budeme moct pochutnávat? V roce 2013 Českou republiku navštívila Afia Owusuová z Ghany. Hovořili jsme o neudržitelné situaci na farmách a možném nedostatku kakaa na celém světě:

• **Jaká je situace pěstitelů kakaa v Ghaně?**

Jejich život je nelehký, pracují každý den a jejich výdělky jsou tak nízké, že nepokryjí základní potřeby. Pokud se něco nestane, brzy tu budeme mít krizi. Pěstitelé většinou žijí v nuzných oblastech, kde není dostatek nemocnic, škol ani dalších základních služeb...

• **Jak nízkou se výdělky pohybují?**
Ve venkovských oblastech žije pod

hranicí chudoby až šedesát procent farmářů. Kvůli tomu zejména mladí lidé nemají zájem pouštět se do pěstování kakaa a raději se stěhují do měst. Mají za to, že se tam budou mít lépe. Na farmách zůstávají jen starší lidé. Průměrný věk je nyní kolem padesáti let. V současné době také farmáři nemají prostředky investovat do kakaovníků. Ty stárnou a plodí čím dál méně. Brzy zkrátka nebude dost kakaových bobů.

• **Nebude dost čokolády?**

Hrozí, že se čokoláda se stane druhým kaviárem. Nejvíce čokolády se spotřebuje v Evropě a konzumenti by měli vědět, jak se věci mají. Jak dlouho chcete, aby byla čokoláda dostupná všem? Nebo si přejete mít čokoládu

Pokračování na str. 4

Z NAŠICH SETKÁNÍ

Varhanní matiné a výtvarná dílna v Lounech

Čas letních prázdnin a dovolených se lounská náboženská obec letos rozhodla zpříjemnit místním lounským farníkům a občanům Loun sérií varhanních koncertů v podání absolventky brněnské JAMU a učitelky ZUŠ v Klatovech MgA. Jany Marcinkové.

Varhany postavené pro lounský sbor r. 1935 s dedikací prof. Eduardu Treglerovi, významnému představiteli lounského hudebního života, na něž v poválečném období hrál jeho syn Alois Tregler, kněz ČCS, hudební skladatel a zakladatel Městského hudebního ústavu v Lounech, neslouží naší obci pouze jako nástroj doprovázející bohoslužby a pobožnosti, ale také jako koncertní nástroj. Dá se říci, že pokračujeme v tradici, u jejíhož zrodu stál právě Alois Tregler. Dokladem o tom je i naše dlouhodobá spolupráce s lounskou základní uměleckou školou.

Konání hudebních matiné je běžné ve větších městech nebo v lázeňských městech s bohatým kulturním životem. Na počátku našeho varhanního projektu byla myšlenka přenést tuto zkušenost také do Loun a nabídnout ji veřejnosti. Chtěli jsme spojit příjemné s užitečným, takže jsme pro čas konání koncertů připravili program rovněž pro menší děti ve výtvarné dílně probíhající přímo v prostorách kostela. Nešlo pouze o jakési „hlídání dětí“, jejichž rodiče nebo prarodiče si přišli poslechnout koncert. Konání každé výtvarné dílny předcházela asi půlhodinová katecheze, při níž si děti připomněly biblický příběh. Jejich úkolem potom bylo tento příběh nebo určitý motiv z něj ztvárnit pomocí různých výtvarných technik. Tuto část programu připravila sestra farářka, která také dětem pomáhala při realizaci díla. Od pondělí do pátku jsme sledovali příběh Izraelitů od stvoření světa přes potopu světa a záchranu Noeho a jeho rodiny, stavbu Babylónské věže a zmatení jazyků, odchod Izraelitů z Egypta až po nástup králů a střet Saula s Davidem.

Dětské práce, které vznikly během týdne, jsou umístěny v prostorách kostela a dočte se doplnění s obrázky dětí ze soutěže „Moje Noc kostelů v Lounech“. Projekt, který jsme připravili, hodnotila veřejnost jako „dobrý nápad“. Poučením pro další ročníky zůstává nezbytnost intenzivní propagace koncertů, což ostatně platí naprosto o všech aktivitách náboženské obce. **Helena Smolová**

Přání k jubileu

Malá modlitebna na litomyšlské faře na Touloucově náměstí v Litomyšli teď přes léto slouží nejen jako výstavní síň grafik a kreseb Vladimíra Vícha a fotografií Milana Dvořáka, ale také jako místo různých setkání.

Tím posledním byla *oslava osmdesátin naší sestry Vlasty Drimlové, které do dalších let přejeme Boží požehnání, zdraví, radost i pokoj.* **NO v Litomyšli**

MŮŽETE SI PŘEČÍST...

Vždycky někdo zaplatí

Koncem července uplynulo 100 let od zahájení první světové války. Úroveň duchovního života civilizace a její etika se tehdy opět jednou dostala do kritické nerovnováhy s materiálním životem a materiálním poznáním. Jednou z převratných novinek této války byly, podobně jako o pětadvacet let později, její technologicky vyspělé prostředky, masovost a anonymita jejich použití.

O elegantním inženýrském duchu následující světové války, „náboženském“ či spíš „transcendentálním“ kontextu myšlení a „misi“ kapitánů dnešního digitálního světa, informací jako odcizené zkušenosti a informačních technologiích obecně se můžete dočíst v rozhovoru s Jaronem Lanierem v Literárních novinách.

„Myslím, že demokracie nemůže existovat bez spirituality, bez víry v to, že lidé jako individua opravdu existují. Pokud budeme chápat člověka jako algoritmus, kterého pomocí algoritmu spojíme v jeden veliký algoritmus, tak ztratíme svou lidskost. Lidé z Facebooku neustále mluví o tom, že se jednoho dne spojí v jednu nadlidskou bytost. Ale lidé nejsou žádné počítače, lidé mají mystickou kvalitu. Pokud ztratíme víru v člověka, ztratíme víru ve společnost, které člověk slouží,“ říká v rozhovoru americký počítačový expert Jaron Lanier. Lanier je považován za „guru“ kyberprostoru a průkopníka virtuální reality (mj. je autorem tohoto termínu). Oslovuje jedny z nejbohatších lidí současnosti „Sergeji“, „Jeffe“ a „Marku“ (Brina, Bezzose, Zuckerberga) a časopis Time jej zařadil mezi stovku nejvlivnějších lidí planety – nejspíš tedy ví, o čem mluví.

(„Vždycky někdo zaplatí“, příloha Literárních novin č. 7/2014 „Interview“, www.literarky.cz; článek je překladem rozhovoru pro časopis Der Spiegel) **LR**

ZPRÁVY

Křestní neděle v Mirovicích

Červencová křestní neděle byla v mirovicím sboru slavností, na kterou se nezapomíná. Novým členem Církve československé husitské a bratrem v Ježíši Kristu se pro nás stal Dominik Jakub Spousta. Křest udělil bratr biskup a zároveň místní farář bratr Filip. Pro malého bratra Dominika vyprošujeme zdraví, a především Boží požehnání na cestu jeho života.

Farníci z Husova sboru
v Mirovicích

Ze slavnostního
obnovení
manželské
slibu
a požehnání
manželům
Spáčilovým
v Husově sboru
v Olomouci
(str. 1)

Z Chrastavy
až do Vídně

Díla spisovatelů, výtvarníků a dalších umělců německé národnosti z tzv. Sudet upadala u nás po válce na dlouhá léta v zapomnění.

Tím spíš, když se jednalo o umění s náboženskou tematikou. Nezáleželo přitom ani, jestli se dotýká umělci vůbec profilovali národnostně nebo politicky. Podobný osud potkal i dílo rodáka ze severočeské Chrastavy, malíře Josefa Führicha. Výběr z jeho obrazů bude až do 14. září vystaven v Oblastní galerii Liberec, v zrekonstruovaném objektu monumentální budovy bývalých Lázní císaře Františka Josefa I. Kresby mladého Führicha zaujaly frýdlantského hraběte Clam-Gallase a později knížete Metternicha. První ze šlechticů mu umožnil studium

Josef Führich: Výřez z obrazu
Josef a Rachel, foto: Wikipedie

v Praze, druhý studijní pobyt v Římě. Führich časem dosáhl evropského věhlasu. Vztah k náboženství uplatnil v Římě jako člen tzv. Nazarénského kroužku, jehož členové obdivovali renesanční italskou malbu s náboženskými motivy. Nevylučovalo se to ani s jeho romantickým pohledem. Vzorem umělci byl jak Albrecht Dürer, tak romantický současník Kaspar David Friedrich. Autor pracoval na výzdobě řady kostelů a ilustroval díla německých romantiků (Goethe, Schiller, Wieland aj.). Jeho poslední velkou prací byl návrh barevných oken pro vídeňskou katedrálu sv. Štěpána.

(Výstava bude v navazujícím termínu ke zhlédnutí i v pražské Národní galerii, v Salmovském paláci.) Do 14. září probíhá v liberecké galerii rovněž výstava děl Františka Kupky.

red

red

Bohoslužby pod širým nebem

CČSH v Chlumci n. C. ve spolupráci s penzionem Alwin zve na bohoslužby pod širým nebem a následné setkání rodin s dětmi, které se uskuteční před penzionem Alwin, Amerika 860, Chlumec nad Cidlinou v neděli 17. srpna od 15 hodin. Po bohoslužbách, které budou způsobeny pro rodiče s dětmi, bude možné se občerstvit, pohovořit, potěšit se se zvířátky i provozovat volnočasové a sportovní aktivity. RK

O obětech listopadu 1939

Předseda Senátu PČR Milan Štěch, Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského a Gymnázium Jana Opletala v Litovli zvou na zahájení výstavy „Nesmíme zapomenout: Jan Opletal a další oběti listopadu 1939...“ v úterý 26. srpna v 17 h v předsáli Jednacího sálu Senátu PČR (recepce A, vchod z Valdštejnské ulice). Nutno potvrdit účast do 22. srpna. Tel.: 257 533 455, e-mail: pedagog@npmk.cz red

Koncerty u sv. Mikuláše

• 18. 8. - 20 hodin
Bach, Mozart, Dvořák, Gershwin
Prague Brass Ensemble
& J. Kalfus - varhany
• 19. 8. - 17 hodin
Händel, Mozart, Telemann, Bach
M. Hanzal - varhany,
F. Bílek - trubka
• 20. 8. - 17 hodin
Bach, Telemann, Händel, Franck
M. Šestáková - varhany,
V. Kozderka - trubka
• 20. 8. - 20 hodin
Mozart, Bach, Vivaldi, Dvořák
Prague String Orchestra
• 21. 8. - 17 hodin
Bach, Händel,
Dvořák, Mendelssohn-Bartholdy
J. Kalfus - varhany,
Y. Škvárová - mezzosoprán
• 22. 8. - 14 hodin
Benefiční koncert - zdarma
St. Thomas Choir (UK)
• 22. 8. - 17 hodin
Buxtehude, Verdi, Bach, Händel
J. Prokop - varhany,
M. Laštovka - trubka
• 22. 8. - 20 hodin
Vivaldi, Mozart
Vivaldi Orchestra Praga
• 23. 8. - 17 hodin
Caccini, Bach, Vivaldi, Mozart
Z. Němečková - varhany,
V. Likérová - soprán
• 23. 8. - 20 hodin
Vivaldi, Mozart
Vivaldi Orchestra Praga
• 24. 8. - 17 hodin
Mozart, Beethoven, Bizet, Haydn
Pražské dechové kvinteto
• 24. 8. - 20 hodin
Bach, Händel, Vivaldi, Mozart
Camerata Pragensis Orchestra
& A. Bárta - varhany

Z novinek Ekumenické akademie

Pokračování rozhovoru ze str. 3

s naprostým minimem kakaa, nebo dokonce s chemickými náhražkami?

• Co se dá v této situaci dělat?

Je třeba tlačit na čokoládový průmysl, aby se zvýšily výkupní ceny kakaoových bobů. Téměř tři čtvrtiny podílu zisku z prodeje čokoládových cukrovinek totiž jde jejich zpracovatelům, největší možnost zlepšit situaci pěstitelů kakaa mají tudíž oni. Konkrétně v Ghaně je to však i vláda.

• Jak může pěstitelům pomoci ghanská vláda?

Ghanská vláda každoročně stanovuje minimální výkupní cenu. Má z prodeje bobů velké zisky, k pěstitelům se ale dostane jen malá část. Nezapomínejte, že pro naši zemi je kakao jen o trochu méně důležité než zlato. Situace na venkově je však tak neúnosná, že vláda nyní začíná hovořit o penzijním systému, bydlení a dalších sociálních programech pro farmáře. Je to ale na dlouhé lokte, navíc je to nepřehledné a těžko uveditelné do praxe...

• Jaká je situace žen na kakaových farmách?

Na venkově se od žen očekává, že nakrmí svoji rodinu. Jak to udělají, je na nich. Proto když pracujeme se ženami, radíme jim, aby pěstovaly mezi kakaovníky i jiné plodiny. Jejich prodejem si mohou vydělat na základní potřeby. Dále se snažíme pro

mít tak silnou vyjednávací pozici. V Ghaně máme velké kakaové družstvo Kuapa Kokoo, které je zapojeno do systému fair trade – spravedlivého obchodu. Má už šedesát pět tisíc členů. Fair trade zajišťuje nejen solidní výkupní cenu, ale i sociální prémii. Členové družstva si odhlasují, do čeho chtějí přemii investovat, zda do lepších silnic, zdravotního střediska nebo vybavení školy...

• Je v Ghaně složité organizovat se do družstev?

Složité to není. Pořádáme semináře pro pěstitelky, aby věděly, jak se sdružovat. Výhody jsou pro ně jasné: Jejich životní úroveň se zlepší. S fairtradovými družstvy je to trochu složitější, protože se musí platit certifikační poplatky. Mají i náklady navíc, které souvisí s pravidelnými kontrolami. Ne každý také může v systému fair trade figurovat, protože ještě není vytvořený tak rozsáhlý celosvětový trh. Poptávku po fairtradovém kakau může uspokojovat jen omezené množství pěstitelů. V Ghaně je to stále jen pouhých pět procent.

• Jaká je situace žen na ghanském venkově?

Většinou jsou upozaděny v domácnosti – starají se o děti, stravu a pořádek. Tam, kde pěstitelé zformovali družstvo, pozorují lepší postavení žen. Mají větší možnosti uplatnit se i mimo dům: tam to už není jenom svět mužů. Více se účastní shromáždění, nejsou tak ostýchavé mluvit a aktivně se zapojují.

• Zmínila jste tendenci u mladých lidí utíkat do měst.

Je to velký problém, každým dnem jich přibývá. Ve městech na ně stejně nic moc nečeká: Prodávají drobnosti u silnic, často ani nemají kde hlavu složit.

Něco se s tím musí dělat. V zemědělství jsou přece velké příležitosti. Hrozně ráda bych vytvořila program pro mladé lidi, aby neopouštěli venkov a zůstali u pěstování potravin. Zatím takový program neexistuje, ale pevně věřím, že se nám něco takového podaří realizovat.

Markéta Vinkelhoferová

Rozhovor je zkrácen, v plném znění vyšel na www.a2larm.cz

Pozvánka k nákupu

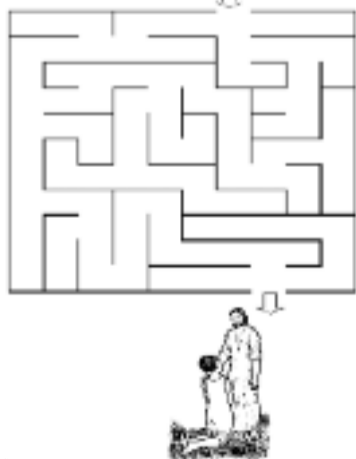
Připomínáme, že v obchodě Ekumenické akademie Fair & Bio v pražském Karlíně koupíte čokolády nejen tradiční mléčné, hořké a bílé, ale exotické se zázvorem, chilli, kardamomem, levandulí, s rýžovým mlékem či nektarem z agáve. A mnoho dalších pochutin a exotických předmětů...

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

VÍRA KANANEJSKÉ ŽENY

Nešťastná žena hledala Pána Ježíše, aby ho poprosila o uzdravení své dcery.

Pomůžeš jí najít cestu?

Řešení z minulého čísla: Neměli hlau.

Jana Krajčířiková

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik: Milan Udržal tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9

Předplatné: F. Brynych, tel.: 220 398 117, e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz. Reklama: A.L.L. production, tel. 234 092 866, e-mail: martina.machackova@predplatne.cz

